

### Speciale actie voor de albatros

(overgenomen uit de Nieuwsbrief van Vogelbescherming Nederland, van oktober 2005)

De BirdLife campagne 'Save the Albatross' heeft een nieuwe fase bereikt. De RSPB, de Engelse BirdLife Partner, heeft een speciale taakgroep, Operation Ocean Task Force, opgericht om trainers te plaatsen op schepen die zijn ingericht voor langelijvisserij (long line fishery). De trainers moeten de bemanning uitleggen hoe ze op een simpele manier voorkomen dat zeevogels aan de haak geslagen worden. Speciaal voor dit project heeft de RSPB een website ontwikkeld: [www.savethealbatross.net](http://www.savethealbatross.net). Sir David Attenborough ondersteunt de campagne: "Albatrossen moeten nog miljoenen jaren in alle vrijheid over de wereldzeeën kunnen zwerven. We moeten nú een einde maken aan de zinloze slachtpartijen, anders verdwijnt er een complete tak van de evolutionaire boom." Elk jaar verdrinken meer dan 100.000 albatrossen omdat ze op het aas duiken dat de grote varende visverwerkingsfabrieken aan kilometerslange lijnen uitgooien. Van de 21 albatrossoorten worden er nu 19 ernstig in hun voortbestaan bedreigd. Meer informatie over de campagne 'Red de albatros' is te vinden op de site van Vogelbescherming Nederland, onder Birdlife International.

### Witte meeuw

In de serie: "albino" zeevogels deze keer een foto van een leucistische zilvermeeuw. De vogel werd slechts eenmaal gezien, op de vuilnisbelt van Oulu, Finland (65°00'N, 25°26'E) op 13 augustus 2005 en dus meteen gefotografeerd door Ari Kakko ([arikakko@saunalahti.fi](mailto:arikakko@saunalahti.fi)). Niet eenvoudig te determineren, maar op grond van grootte, vorm en gedrag is Arie ervan overtuigd dat het niet om een of andere burgemeester gaat, maar om een zilvermeeuw. Meer foto's zijn te vinden op: [http://www.tarsiger.com/index.php?pic\\_id=muu1124014762&lang=fin](http://www.tarsiger.com/index.php?pic_id=muu1124014762&lang=fin). De vogel heeft een blauwe iris en een totaal ongesleten (juveniel dus, want augustus) verenkleed. Het is geen albino, ondermeer omdat de vogel op de snaveltip en op de kop nog enige pigmentatie laat zien. **MFL**



### Vliegende Vis in de Golf van Biscaye op 27-7-2005

Vanaf de veerboot tussen Portsmouth en Bilbao, de "Pride of Bilbao" worden regelmatig leuke waarnemingen gedaan zoals Cuvier's en Cowerby's spitsnuitdolfijn, Wilsons stormvogeltje en Kleine Pijlstormvogel. Ook is dit jaar al een paar keer een Blauwe Vinvis waargenomen. De reis duurt ongeveer 32 uur. De heenreis met vertrek 's avonds en aankomst 's ochtends vroeg en twee overnachtingen. De terugreis met 1 overnachting en vertrek en aankomst in de middag. Ik heb deze reis heen gemaakt van 16 t/m 18 juli, en terug 27 en 28 juli. Het vertrek de 16e vond plaats in de avondschemering zodat er die dag weinig meer viel waar te nemen. De 17e bij dageraad bevonden we ons nog iets noord van het Ile de Ouessant in Het Kanaal. De omstandigheden waren met 0-2 Bft. ideaal voor het waarnemen van Bruinvissen (ruim 20), Dwergvinvissen (3), Stormvogeltjes (8) en een Maanvis. Ook werden een paar keer groepjes Gewone Dolfijnen waargenomen. Rond het middaguur naderde het schip het meer interessante deel van de reis, de rand van het continentale plat. Hier, en in het diepe deel van de Golf van Biscaye erachter, worden doorgaans de meeste zeezoogdieren gezien. Helaas was de wind inmiddels toegenomen tot 4-5 Bft. Toch werden nog een paar keer groepen Gewone Dolfijnen gezien, eenmaal een groep Tuimelaars (ca. 25) en een groepje boegsurfende Gestreepte Dolfijnen (ca. 8).

Het vertrek voor de terugreis was om 14:15 zodat we nu bij daglicht over de onderwatercanyons ten noorden van Bilbao konden varen. De wind was met ca. 4 Bft. niet ideaal maar we hadden al gauw goed zicht op een Cuvier's spitsnuitdolfijn. Later volgden er nog twee. Verder werden diverse groepen gewone dolfijnen, een groep gestreepte dolfijnen, een losse griend en ditto tuimelaar en zes, goed waar te nemen, gewone vinvissen. Na een paar uur varen zweefde er opeens een niet nader

gedetermineerde **vliegende vis**, laag over het water, weg van het schip. Na een meter of 30 verdween de vis weer in het water. Dat vliegende vissen opgestoot worden door een naderend schip is niets ongewoons (zie bijvoorbeeld Leopold 1999), maar een waarneming in de Golf van Biskaje is wel opvallend. Volgens de 'wildlife officer' van het 'Biscay-Dolphin-Research-Programme' aan boord was dit pas de tweede waarneming van een vliegende vis vanaf de veerboot. Er moeten er echter, voor oplettende vogelaars, meer te zien zijn. De Golf van Biskaje hoort nog net tot het reguliere verspreidingsgebied van vliegende vissen ([www.fishbase.com](http://www.fishbase.com)). Daarbij rukken vliegende vissen, net als veel andere zuidelijke warm-water soorten, thans mogelijk op naar het noorden. Ze zijn ook al waargenomen bij ZW-Engeland en in Het Kanaal. De meeste bleven ongedetermineerd, maar toen een Britse trawler in juli 2005 er eentje in de netten kreeg, kon deze op naam worden gebracht, als *Cheilopogon heterurus* (The Mirror, 16 Juli 2005).

**Referentie:** Leopold M.F. 1999. Flying fish as food of Cory's shearwater *Calonectris borealis*. Atlantic Seabirds 1: 186-188.

(Nadere informatie over deze bootreis is te vinden via: [www.biscay-dolphin.org.uk](http://www.biscay-dolphin.org.uk), of [www.companyofwhales.co.uk](http://www.companyofwhales.co.uk)).

**Ico Hoogendoorn.** [ico.hoogendoorn@planet.nl](mailto:ico.hoogendoorn@planet.nl)

### **Zeevogelprooi bijt terug**

Op [www.zestforbirds.co.za/skuasquid.html](http://www.zestforbirds.co.za/skuasquid.html) vonden we bijgaande foto van Philip Coetzee, van een ongelukkig uitzijnde Subantarctische Grote Jager *Catharacta Antarctica*. De vogel zat op het strand van Kaapstad en leek wel een tweede snavel te hebben, die uit zijn buik naar voren stak. De vogel werd naar een asiel gebracht waar hij later overleed. Hij bleek een grote inktvis gegeten te hebben. Zonder te kauwen, want de prooi was nog grotendeels intact in de vogelmaag, waaruit hij zich een weg naar buiten begon te bijten met zijn eigen snavel. Mocht iemand een vergelijkbaar geval weten van een prooi die zich op een dergelijke wijze een weg naar buiten wist te banen, dan wordt hij verzocht contact op te nemen met Philip Coetzee, via: [info@zestforbirds.co.za](mailto:info@zestforbirds.co.za). En met de redactie van de Nieuwsbrief natuurlijk. Ratten en mollen lijken goede kandidaten! **MFL**



## **VERENIGINGSNIEUWS**

### **Cap Griz Nez**

Telresultaten van de "legendarische" zeetrekpost Cap Griz Nez zijn tegenwoordig te vinden via [trektellen.nl](http://trektellen.nl). De eigen site <http://seawatchcgn.free.fr/> heeft als bijzonder aardigheidje dat er naast veel foto's ook een aantal filmpjes op staan, van langstreckende zeevogels. Geen Discovery Channel kwaliteit, maar veeleer uit het leven van de zeetrekter gegrepen, dus vaak wat wazig, schokkerig en ver weg. Erg realistisch dus!

### **Jaarverslag Nederlands Stookolieslactoffer-Onderzoek**

Zoals elk jaar is er ook over het afgelopen seizoen weer een jaarverslag van de stookolieslactoffertellingen vervaardigd. Het was een rustig seizoen, afgezien van een stranding van in dikke stookolie gehulde alken en zeekoeten op de kust bij Harlingen rond de kerst (net als bij de Tricolor vogels in een puike conditie, gestikt in de olie). Toch neemt het bevuilingspercentage niet wezenlijk meer af; aanvullende maatregelen zullen nodig zijn om het percentage met olie besmeurde zeekoeten onder de 10% te krijgen (geformuleerd streven<sup>1</sup>). De tellingen werden wel gehinderd door de hype rond vogelgriep, alleen de oude getrouwe garde bleef het telschema trouw; sommigen zagen de kans schoon om medewerking met een fraai argument op te zeggen. Dat is spijtig, begrijpelijk misschien, maar toch jammer. Het langjarige onderzoek kan alleen succesvol zijn met vele medewerkers verspreid over het hele land. Het zou zonde zijn om een waardevol meetnet in de wilgen te hangen omdat de pluimvee-industrie zijn zaakjes niet op orde weet te houden. Hierbij dan ook een dringende oproep aan een ieder om ook het komende jaar, het 31e seizoen alweer, af en toe een telling te verrichten!

<sup>1</sup> Tijdens de derde Noordzee conferentie in 1990 heeft de North Sea Task Force (NSTF), en later OSPAR, methoden geformuleerd om bepaalde ecologische indices te meten, zogenaamde Ecological Quality Objectives (EcoQOs). EcoQO-oiled-guillemots heeft als geformuleerd streven een niveau van hooguit 10% olieslactoffers (waar dan ook in het Noordzeegebied: <http://www.jncc.gov.uk/page-3372>) Nieuwsbrief NZG jaargang 7 nr. 2